

فهرست مطالب

مقدمه.....	۹
فصل اول: تحلیل مفاهیم.....	۱۳
گفتار اول: حق.....	۱۳
۱- مفهوم حق.....	۱۳
۲- مبنا و منشأ حق.....	۱۵
۳- حقوق و آزادی های فردی.....	۱۷
۴- حقوق و آزادیهای شهروندان در قانون اساسی.....	۲۳
۴-۱- حقوق و آزادیهای مربوط به جسم.....	۲۶
۴-۲- حقوق و آزادیهای مربوط به اندیشه و بیان.....	۳۰
۴-۳- حق امنیت قضایی.....	۳۲
۴-۴- حقوق و آزادیهای مدنی.....	۳۴
گفتار دوم: مصلحت.....	۳۷
۱- معنای لغوی مصلحت.....	۳۷
۲- معنای اصطلاحی مصلحت.....	۳۹
۳- مبانی کلامی مصلحت.....	۴۱
۳-۱- عدم تبعیت احکام از مصالح و مفساد واقعی.....	۴۱
۳-۲- تبعیت احکام از مصالح و مفساد واقعی.....	۴۳
۴- مفهوم مصلحت اجتماعی.....	۴۵
۵- مصلحت عمومی.....	۴۷
۵-۱- جمع عددی مصلحتهای فردی.....	۴۹
۵-۲- مصلحت حکومت.....	۵۰
۵-۳- مصلحت حیات جمعی.....	۵۳
۶- مصلحت نظام.....	۵۴
۶-۱- نظام معاش و حیات اجتماعی.....	۵۵
۶-۲- نظام دینی و کیان اسلام.....	۶۰
۶-۳- نظام حکومتی مشروع و قانونی.....	۶۲
۶-۴- نظام زندگی شخصی و فردی.....	۶۵
۷- مبنای مصلحت اجتماعی.....	۶۶
۷-۱- آرای متفکرین غربی.....	۶۷

- ۷۱-۲- آرای فلاسفه و متفکرین مسلمان..... ۷۱
- ۷۸-۸- مقایسه مفهوم مصلحت نظام با مصلحت عمومی..... ۷۸
- ۸۰-۹- مهمترین حوزه‌های مصداقی مصلحت در قانون اساسی..... ۸۰
- ۸۰-۱-۹- نظم عمومی..... ۸۰
- ۸۲-۲-۹- جمهوریت نظام..... ۸۲
- ۸۵-۳-۹- اسلامیت نظام..... ۸۵
- ۸۸-۴-۹- حفظ امنیت..... ۸۸
- ۹۰-۵-۹- وحدت ملی..... ۹۰
- ۹۱-۶-۹- استقلال..... ۹۱
- ۹۴-۷-۹- تمامیت ارضی..... ۹۴

فصل دوم: مصلحت نظام در فقه شیعه و اهل سنت ۹۷

- ۹۹- گفتار اول: مفهوم شناسی تعارض و تراحم..... ۹۹
- ۱۰۰- گفتار دوم: مبانی تقدم و تأخر مصالح اجتماعی بر حقوق و آزادی‌های فردی..... ۱۰۰
- ۱۰۰-۱- آیات قرآن..... ۱۰۰
- ۱۰۰-۱-۱- آیات قصاص..... ۱۰۰
- ۱۰۱-۲-۱- آیات تحریم شراب..... ۱۰۱
- ۱۰۲-۳-۱- آیات زکات و وجوبات مالی..... ۱۰۲
- ۱۰۵-۴-۱- آیات امر به معروف و نهی از منکر..... ۱۰۵
- ۱۰۶-۲- روایات..... ۱۰۶
- ۱۰۷-۱-۲- روایات تحریم احتکار هر نوع مایحتاج مردم..... ۱۰۷
- ۱۰۹-۲-۲- روایت تلقی رکبان..... ۱۰۹
- ۱۱۰-۳-۲- روایات رفع ضرر..... ۱۱۰
- ۱۱۱-۴-۲- روایات اخذ خراج و مالیات..... ۱۱۱
- ۱۱۳-۳- سیره اهل بیت علیهم السلام..... ۱۱۳
- ۱۱۷- گفتار سوم: مصلحت اجتماعی در فقه شیعه..... ۱۱۷
- ۱۱۷-۱- جایگاه مصلحت اجتماعی در فقه شیعی..... ۱۱۷
- ۱۱۹-۲- مصلحت اجتماعی و احکام حکومتی..... ۱۱۹
- ۱۲۲-۱-۲- حوزه مباحات و احکام غیر الزامی..... ۱۲۲
- ۱۲۶-۲-۲- مطلق احکام..... ۱۲۶
- ۳- مصادیق تقدیم مصلحت اجتماعی بر حقوق و آزادی‌های فردی در آرای فقهای شیعی..... ۱۳۰
- ۱۳۰-۱-۳- تقدیم مصلحت بر حق مالکیت..... ۱۳۰

۱۳۴	۲-۳- تقدیم مصلحت بر حق فرزندآوری.....
۱۳۴	۳-۳- مصلحت و طلاق حاکم.....
۱۳۵	۴-۳- مصلحت نظام و تحریم کالاها.....
۱۴۳	گفتار چهارم: مصلحت اجتماعی در فقه اهل سنت.....
۱۴۸	۱- دیدگاه مذاهب اهل تسنن.....
۱۴۸	۱-۱- دیدگاه مذهب مالکی.....
۱۵۰	۲-۱- دیدگاه مذهب حنبلی.....
۱۵۲	۳-۱- دیدگاه مذهب شافعی.....
۱۵۴	۴-۱- دیدگاه مذهب حنفی.....
	۲- مصادیق تقدیم مصلحت اجتماعی بر حقوق و آزادی‌های فردی در آرای فقه‌های
۱۵۸	اهل سنت.....
۱۶۱	فصل سوم: مرجع و ضوابط تحدید حقوق فردی بر مبنای مصلحت اجتماعی.....
۱۶۳	گفتار اول: مرجع تشخیص مصلحت نظام.....
۱۶۳	۱- ولی فقیه.....
۱۶۴	۲- مجلس شورای اسلامی.....
۱۶۶	۳- مجمع تشخیص مصلحت نظام.....
۱۷۳	۳-۱- تشکیلات و اداره امور مجمع.....
۱۷۴	۳-۲- صلاحیت‌ها و اختیارات مجمع تشخیص مصلحت نظام.....
۱۷۸	گفتار دوم: ضوابط و سنجه‌های تشخیص مصلحت.....
۱۷۸	۱- اولویت مصالح اخروی در عین توجه توأمان به مصالح دنیوی و اخروی.....
۱۸۰	۲- توجه به اهداف و انگیزه‌های عام و فراگیر اسلام.....
۱۸۳	۳- عدم مخالفت با شریعت و غایات آن.....
۱۸۵	۴- مشروعیت عمل.....
۱۸۷	۵- جمع بین حقوق فردی و مصلحت اجتماعی در صورت امکان.....
۱۸۸	۶- عقلانی بودن مصحت.....
۱۸۹	۷- ضرورت و تناسب.....
۱۹۴	۸- ضابطه مدت تحقق و پایداری آثار مصلحت.....
۱۹۴	۹- توجه به فرد در عین تقدم مصالح اجتماعی بر مصالح فردی.....
۱۹۵	۱۰- مراعات اصل اهم و مهم.....
۲۰۰	۱۰-۱- تقسیم مصلحت بر اساس اعتبار یا عدم اعتبار از نظر شارع.....
۲۰۱	۱۰-۲- اقسام مصلحت بر اساس درجه اهمیت.....
۲۰۴	۱۰-۳- تقسیم مصلحت به لحاظ دامنه شمول.....

۲۰۶	۱۰-۴- تقسیم به لحاظ ثبات و تغییر
۲۰۸	۱۱- تقدیم مصلحت عام بر مصلحت خاص
۲۱۰	۱۲- تقدیم مصلحت مضیق و فوری بر مصلحت موسع
۲۱۰	۱۳- ضابطه قطعیت، حتمیت و کلیت
۲۱۱	۱۴- هماهنگی با اقتضائات زمانی و مکانی
۲۱۲	۱۵- توجه به طبقه بندی حقوق
۲۱۳	۱۵-۱- حقوق غیرقابل تعلیق
۲۱۶	۱۵-۲- حقوق قابل تعلیق
۲۲۰	۱۵-۳- حقوق مطلق
۲۲۲	۱۶- تقدیم امر محتمل الاهییت
۲۲۲	۱۷- رعایت دانش و خبرویت
۲۲۴	گفتار سوم: ضوابط و معیارهای مصلحت در نظرات شورای نگهبان
۲۲۴	۱- لزوم توجه به مصلحت بر مبنای قانون اساسی
۲۲۹	۲- رویکرد مثبت شورای نگهبان به مصلحت جامعه در تعارض با حقوق فردی
۲۳۱	۳- تامین مصلحت اجتماع از طریق قاعده تراحم
۲۳۲	۳-۱- فعلیت ضرورت
۲۳۴	۳-۲- عمومی بودن ضرورت
۲۳۵	۳-۳- موقتی بودن
۲۳۶	۳-۴- جبران خسارت
۲۳۹	نتیجه گیری
۲۴۷	منابع و مأخذ